

Som anført under pkt. 3.1.2.1. ovenfor, er der efter forarbejderne til § 33 mulighed for at begrænse de indsatte mulighed for fællesskab i arresthusene, når det er nødvendigt på grund af de bygningsmæssige forhold. Graden af fællesskab i arrestafdelingen i Politigårdens Fængsel, hvor fællesskabsrum anvendes i et vist omfang, er fastlagt i overensstemmelse hermed.

Under hensyn til de tiltagende problemer med at håndtere »negativt stærke« indsatte i kriminalforsorgens institutioner, er det imidlertid Justitsministeriets vurdering, at der er behov for at tilvejebringe en hjemmel til i arresthuse, som er særligt udpeget til at huse indsatte, hvis tilstedeværelse skaber en særlig risiko for overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen, at begrænse fællesskabet til rent cellefællesskab alene begrundet i klientellets karakter. En tilsvarende mulighed bør – også som følge af den generelle udvikling i kriminalforsorgens klientel i øvrigt – efter Justitsministeriets vurdering tillige tilvejebringes i forhold til fængselsafdelinger, som er udpeget til at huse indsatte, som udgør en særlig risiko for overgreb på medindsatte, personale og andre i institutionen.

3.2.2. Cellefællesskab i særlige fængselsafdelinger og arresthuse

3.2.2.1. Som det fremgår ovenfor under pkt. 3.1.2., skal en indsat så vidt muligt have adgang til fællesskab med andre indsatte. Bestemmelsen i § 33, stk. 1, medfører dog ikke, at de indsatte selv kan vælge, hvem de vil være sammen med, ligesom bestemmelsen ikke giver ret til at være sammen med alle andre indsatte i institutionen. Efter bestemmelsen og afhængigt af de bygningsmæssige forhold i arresthuset kan kravet om fællesskab være opfyldt i et arresthus, når blot en indsat har fællesskab med én anden indsat, jf. de særlige regler for fællesskab i arresthuse.

I dag findes en lang række bestemmelser i straffuldbyrdelsesloven vedrørende overførsel af indsatte mellem de forskellige institutioner, der tager sigte på at forebygge overgreb på medindsatte, personale og andre i institutionen. Fælles for bestemmelserne er, at de primært sigter til de negativt stærke indsatte, som ved vold, trusler, økonomisk udnyttelse eller anden form for udnyttelse er en styrende faktor i forhold til medindsatte, eller på samme måde søger at få personalet til at foretage eller undlade handlinger. Bestemmelserne kræver ikke, at der konkret kan påvises risiko for overgreb på medindsatte eller personale m.v. Oplysning om, at en indsat tilhører en gruppering, f.eks. rockere, der erfaringsmæssigt optræder som negativt stærke, eller erfaringer fra tidligere fængselsophold,

er tilstrækkeligt til at træffe bestemmelse om f.eks. afsoning i lukket fængsel eller arresthus.

Det vil efter Justitsministeriets opfattelse være en væsentlig fordel for de generelle afsoningsforhold i kriminalforsorgens institutioner, hvis der på tilsvarende måde sikres en klar hjemmel til alene at etablere fællesskab som cellefællesskab, uafhængigt af de bygningsmæssige forhold, i særligt udvalgte fængselsafdelinger og arresthuse. En sådan ordning kan f.eks. benyttes i en situation, hvor en gruppe af indsatte i en af de eksisterende afdelinger for negativt stærke indsatte i statsfængslerne, optræder stærkt truende over for andre indsatte eller personalet eller direkte fremsætter trusler mod udvalgte indsatte eller personale, og hvor det bl.a. under hensyn til de sikkerhedsmæssige forhold for medindsatte og personalet vil være nødvendigt at overføre en eller flere indsatte til en afdeling, hvor der alene er cellefællesskab.

Til understøttelse af de nye initiativer overfor negativt stærke indsatte, finder Justitsministeriet, at der er behov for at ændre reglerne om fællesskab i straffuldbyrdelseslovens § 33. Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der indsættes en ny bestemmelse i § 33, hvoraf det fremgår, at justitsministeren (Direktoratet for Kriminalforsorgen) kan bestemme, at fællesskab i særligt udvalgte fængselsafdelinger og arresthuse uafhængigt af de bygningsmæssige forhold alene skal gennemføres som cellefællesskab mellem to indsatte, det vil sige fællesskab, som består i, at de pågældende to indsatte kun har tilladelse til at besøge hinanden.

Modsat de gældende regler i fællesskabsbekendtgørelsen kapitel 4, hvor der er fastsat særlige regler om cellefællesskab i arresthusene (Københavns Fængsler), skal den nye bestemmelse som følge af klientellets særlige karakter finde anvendelse, uanset om der bygningsmæssigt er mulighed for at etablere fællesskab i fællesskabsrum.

3.2.2.2. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med Justitsministeriets øvrige initiativer vedrørende afsoningsforholdene på stærkeafdelingerne i de danske fængsler.

De nye initiativer indebærer bl.a., at Nyborg Statsfængsels og Vestre Fængsels nuværende afdelinger for negativt stærke indsatte – herunder rockere – som har hver ca. 20 indsatte, opdeles i mindre enheder med ca. 8-10 indsatte i hver. Det sker for at styrke orden og disciplin på afdelingerne. Endvidere styrkes ledelsen af afdelingerne for negativt stærke indsatte, og der etableres en særlig efteruddannelse i konflikthåndtering m.v. for personalet.